

STJERNESKUDDET

MEDLEMSBLAD FOR ØSTJYSKE AMATØR ASTRONOMER

De lyse nætter - godt vi har Månen

Juni

2008

ØSTJYSKE AMATØR ASTRONOMER

Ole Rømer Observatoriet
Observatorievejen 1
8000 Århus C

www.oaaa.dk

Formand/Webmaster:

Torben Tastrup
Tagmosevej 21H
8541 Skødstrup
86993467
ttau@tocobs.org

Næstformand:

Bjarne Winkler
Søndermarken 68
8560 Kolind
86156619
bwinkler@post9.tele.dk

Kasserer:

Mette Christensen
Nedergårdsvej 65C
8200 Århus N
86109845

Bestyrelsesmedlem:

Lars Buske Nielsen
Jebjergvej 38, Jebjerg
8870 Langå
86993542
lars@buske.dk

Redaktion:

Kristian Jakobsen og Hans S. Nielsen
29 42 36 13 - krja@mail.tele.dk

Skødstrup d. 2. juni 2008

Referat af bestyrelsesmøde d. 1. juni 2008 kl. 19:30 hos Mette

Dagsorden

Ansøgning om "Planetarium" i forbindelse med Astronomiens år 2009. Materiale vedr. ansøgning fra MAF (Midtjysk Astronomiforening) er tidligere fremsendt.

Vi kom frem til, at ideen med at søge om et "planetarium" af den beskrevne slags var en god ide, men at vi her hos ØAA sandsynligvis ikke kunne mønstre folk, som kunne have lyst til at køre ud med trailer, stille udstyr op og fortælle om, hvad man kunne se på de små monitorer.

Vi drøftede de rent tekniske aspekter omkring et sådant udstyrs formåen. Der kan måske blive tale om integrationstider på omkring 15-30 sekunder, og selvom billederne bliver vist i farver, så bliver resultatet kornet at se på, men der er ingen tvivl om, at man vha. udstyret vil kunne se meget svagere objekter end man nogensinde vil kunne komme til at se med det blotte øje.

Vi var også enige om, at billedkvaliteten i løbet af de kommende år bliver meget bedre.

Vi er ikke interesserede i at få et udstyr til klubben, men vi vil godt støtte MAF, hvis dette kan flytte stemmer og resultere i et større beløb til projektet.

Torben meddeler dette til Tonny, og vi finder i fællesskab ud af, hvordan der skal søges.

Det kommende møde hos MAF vedr. Astronomiens År 2009. Hvem tager derud? Der var ingen der meldte sig, så vi stiller ikke op.

Brorfeldturen

Den er på skinner. Torben har reserveret Brorfelde, og der er sidste frist for tilmelding d. 12. juni i forbindelse med klubmødet.

Klubben støtter turen med 3000 kr. uanset hvor mange der deltager.

Vi har talt om at købe et titurskort hos Molslinjen. Mette vil finde ud af, hvordan det fungerer. Vi talte også om, at leje af en 9 personers bil på Sjælland kunne være en mulighed. Claus Abel kan komme gratis med, så han kan måske også have et par stykker med. Vi venter og ser, hvor mange der tilmelder sig.

De kommende møder

Vi har emner nok til resten af året. Torben arrangerer foredrag med Kim Lang, som vi godt vil have til at fortælle om beregning af planetoiders rotationstid. Mogens Blichfeldt har to emner som han godt vil fortælle om, De gamle Egypteres astronomi og planetoideokkultationer.

Projekt, foto af medlemmerne

Mette har foreslået dette, og vi skal have fundet ud af, hvordan vi får sparket projektet i gang. På næste møde vil vi høre, om der er en, eller evt. flere der vil påtage sig at tage/fremskaffe billeder af vores medlemmer.

Regnskabet

Der er ca. 20K i kassen, så ingen problemer der. Vi kan overveje at bruge nogen af dem. Der var dog ingen seriøse bud – et forslag om at servere kolde øl på klubmøderne blev forkastet, og der var tilsyneladende heller ikke stemning for at bruge penge på marcipanbrød.

Evt.

Torben overvejer at stoppe som formand. Vil hellere bruge sin fritid på andre ting. Vi fandt ud af, at en opgave som at opdatere ØAA hjemmesiden godt kan overtages af andre. Lars meldte sig fluks, så Torben sætter ham ind i sagen.

Arrangementet i 2009 på Steno Museet, hvor vi har aftalt at stille med udstyr skal finpudses. Det er ikke helt afklaret, hvordan vi står, hvis gæster skulle komme til at ødelægge udstyr. Lars undersøger de forsikringsmæssige aspekter omkring den slags arrangementer.

Torben

Klubturen til Brorfelde den 18. og 19. oktober 2008

Program:

Vi kører i egne biler, så fyld bilen op, så turen bliver billigere

Vi mødes ved færgen om morgenen lørdag d. 18/10 (nærmere sted og tidspunkt senere).

På Sjælland sætter vi kursen mod København, hvor vi skal ind og se observatoriet i Rundetårn.

Herefter holder vi frokost. Efter frokost kører vi til Brorfelde, hvor vi vil få en rundvisning af Hans Jørn Fogh Olsen.

Sidst på eftermiddagen vil Hans Jørn Fogh Olsen fortælle om den spændende hændelse i Tunguska i 1908, hvor et stort himmellegeme forårsagede en stor eksplosion som væltede tusindvis af træer og i øvrigt fortælles det også, at lufttrykket blæste en mand af sin hest.

Efter foredraget er der aftensmad, og hvis ellers vejret tillader det, vil der blive mulighed for at observere med et af instrumenterne på observatoriet.

Næste morgen er der selvfølgelig morgenmad, og i løbet af formiddagen begiver vi os så igen mod Jylland. Såfremt du ikke ønsker at overnatte må du koordinere med andre omkring hjemrejse.

Klubben har afsat 3000 kr. til turen, og dette beløb skal gå til dækning af nogle af udgifterne.

Vi har i forvejen meldt, at vi regner med at ca. 12 personer vil deltage i turen. En overnatning på Brorfelde koster 125 kr., og ønsker man sengelinned koster dette 50 kr. ekstra. Man kan vælge selv at rengøre værelset, men ellers koster rengøring 45 kr. pr. person.

Tilmelding skal ske senest på det kommende klubmøde d. 12. juni.

Se i øvrigt Brorfeldeobservatoriets hjemmeside: www.nat.ku.dk/bygningsdriften

mvh

Bestyrelsen

Medlemsmødet den 8. maj

Siden Sidst:

Inden mødet startede blev Solen studeret gennem klubkikkerten.

Programmet for de næste møder blev diskuteret, og adskillige punkter blev listet op.

Den aflyste forårstur til Brorfelde blev flyttet til efteråret. Se side 4.

Torben viste M82 fotograferet over 3 timer.

Kristian viste en video over "Supernovaens historie".

Anders viste billeder han havde taget af supernovaen ved 4990-galaxen.

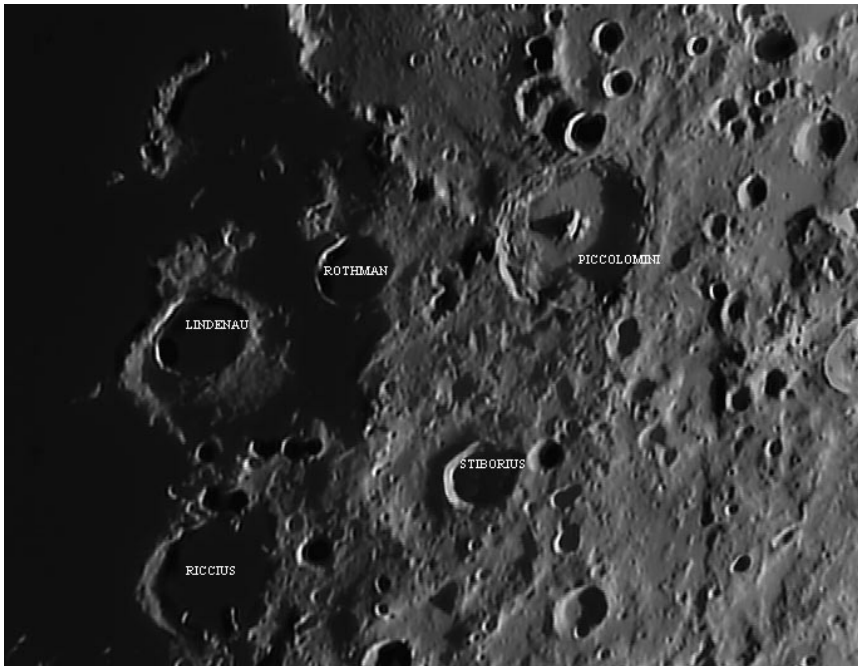
Bjarne viste billeder han havde videofilmnet, deriblandt Månen.

Månedens himmel v/Bjarne Winkler

Billeder her samt forsiden v/Bjarne Winkler

Den aktuelle himmel :

Gældene for juni måned.

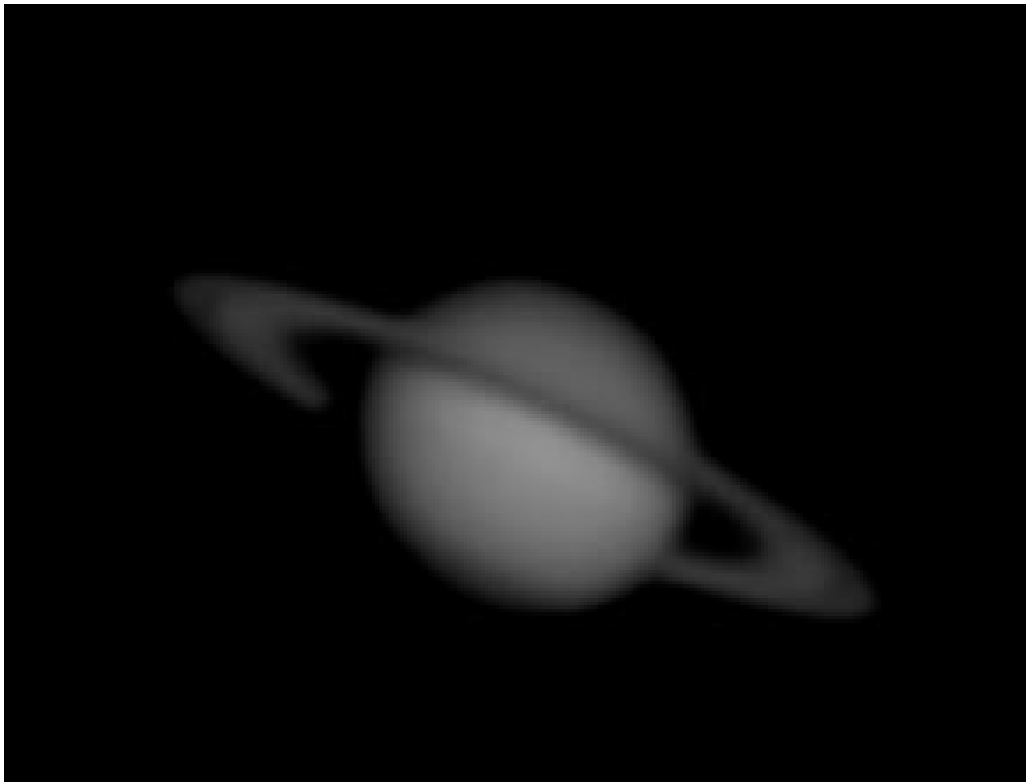

I juni måned er de lyse nætter dominerende og megen observation vil ikke kunne foretages. Månen står generelt lavt på himlen og billedoptagelser er derfor ikke muligt med et godt resultat. Visuelt er det selvfølgelig altid en nydelse, på en smuk sommeraften/nat, at se på månens forskellige faser og højder på himlen.

Den 3. juni er der nymåne og den 18. juni fuldmåne.

Af planeterne er der kun Jupiter og Saturn som giver mulighed for observation og evt. fotografering.

Af meteoror er der Juni-Bootiderne som skulle have maksimum om natten fra den 26. til 27. juni med radianten et par grader nordligere end stjernebilledet "Bootes". Desuden er der "Anthelion" som skulle have et maksimum omkring den 10., 20. og 30. juni med radianten omkring stjernebilledet "Skytten".

De aktuelle kometer synes alle meget svage og ikke særlig interessante her i de lyse nætter.

Stjernehimlen:

Deepsky objekter der er tilstrækkelig lysstærke at observere kan være adskillelige Messier-objekter med lysstyrker omkring mag. 5 til 7, som kan findes på den lyse sommernat-himmel, men særlig nemt vil det ikke være. Eneste virkelig gode er at man ofte kan stå i skjortærmer og ikke være formummet i varmekoldende beklædninger.

Data til dels fra Sterne und Weltraum 6 2008.

JUNI-MØDET

Torsdag den 12. juni kl. 19.30

Hvad laver CERN og er det pengene værd? v/Philip Roland Jarnhus

CERN er Europas største laboratorium og beskæftiger sig med konstant at rykke grænserne for den fysik, vi kender. De fund, der gøres I og på anlægget nær Jura-bjergene i Schweiz, har stor betydning for så vel den fysik, der regerer på de mindste skala, som de største. Faktisk er hvert eksperiment de bygger et kig længere og længere tilbage i tiden, og ved hvert forsøg kommer de nærmere forholdene, der eksisterede ved Big Bang. Desværre skal eksperimenterne være større og større, og derfor bliver de også dyrere og dyrere. Man kan derfor med rette spørge: "Er det virkelig pengene værd?" og "Kan vi være sikker på, at de nye forsøg giver nogle interessante resultater?"

Kommende møder

Sommermøde torsdag den 10. juli kl. 19.30 hos Bjarne Winkler.

Adressen er Søndermarken 68, Kolind.

Tilmelding skal ske inden søndag den 6 juli, enten på telefon 86156619 eller e-mail bwinkler@post9.tele.dk.

7. august - planetoiders rotationstid

Deadline for indlæg er fredag den 25. juli